



ICOMOS HÍRADÓ

a Magyar Nemzeti Bizottság közleményei

26. évfolyam - 2. szám

2018. április hó

A TARTALOMBÓL



**Örökségünk – Múlt és Jövő találkozása -
konferencia
(XXVIII. Országos Műemléki Konferencia)**



**ICOMOS Theophilos
Nemzetközi Szakbizottság
éves konferencia – Firenze**



2018. március 15



Forster- és Schönvisner-díjak 2018

Meghirdetjük a 48. Román András
Műemlékvédelmi Nyári Egyetemet



Műemlékvédelmi Világnap 2018 április 18
Példaadó Műemlékgondozásért Díjak
ICOMOS Díjak - Citrom Díjak

„NE MENJ EL MELLETE!” pályázat



Kulturális Örökség Európai Éve – 2018

Magyarországi ünnepélyes megnyitója

2018. január 22.

Magyar Tudományos Akadémia székháza, Díszterem

Az Európai Parlament és az Európa Tanács 2018-as évet 2017 május 17-én nyilvánította a kulturális örökség európai évének. A programsorozat fő célja, hogy minél több embert ösztönözzön az egyetemes európai kultúra felfedezésére, valamint megerősítse polgáraiban az európai azonosságtudatot. A magyarországi programsorozatot a Miniszterelnökség és az Emberi Erőforrások Minisztériuma közösen koordinálja.

„A magyar kultúra csúcsvívmányai és hősei méltán szerepelnek az európai kultúra legfontosabb teljesítményei között” (Navracsics Tibor, az Európai Bizottság oktatásért, kultúráért, ifjúságpolitikáért és sportügyért felelős biztosának szavai a Kulturális örökség európai éve 2018 magyarországi programsorozatának megnyitóján: január 22-én, a magyar kultúra napján, hétfőn este Budapesten).

Kulturális Örökség Európai Éve 2018
ünnepélyes megnyitója

A MINISZTERELNÖKSÉG ÉS AZ EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA TISZTELETTLEL MEGHÍVJA ÖNT ÉS KÍSÉRŐJÉT A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG EURÓPAI ÉVE ÜNNEPÉLYES MEGNYITÓ KONCERTJÉRE

Érdi Tamás zongoraművész hangversenye

"Örökségünk: múlt és jövő találkozása"
Beethoven, Chopin, Liszt és Kodály művei

Launch of the European Year of Cultural Heritage 2018

ON THE OCCASION OF CELEBRATING THE LAUNCH OF THE EUROPEAN YEAR OF CULTURAL HERITAGE 2018 IN HUNGARY, THE PRIME MINISTER'S OFFICE AND THE MINISTRY OF HUMAN CAPACITIES REQUEST THE PLEASURE OF YOU AND YOUR PARTNER'S COMPANY AT THE OPENING CONCERT FOLLOWED BY A CHAMPAGNE RECEPTION.

Tamás Érdi concert pianist

"Our heritage: where the past meets the future"
-works of Beethoven, Chopin, Liszt, Kodály

2018 EUROPEAN YEAR OF CULTURAL HERITAGE #EuropeForCulture

MINISZTERELNÖKSÉG

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

ICOMOS

MAGYAR NEMZETI BIZOTTSÁG

Időpont:
2018. január 22. 19:00 óra

Helyszín:
MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
DÍSZTEREM
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9.

Date:
22nd of January, 2018. 7 P.M.

Venue:
HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES,
CEREMONIAL HALL
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9.

KÉRJÜNK, RÉSZVÉTELI SZÁNDÉKÁT 2018. JANUÁR 17. 12:00 ÓRÁIG SZÍVESKEDJEN JELEZNI AZ ALÁBBI E-MAIL CÍMEN
EYCH2018.HUNGARY@ME.GOV.HU VAGY A +36-1-792-6393 TELEFONSZÁMON.

R.S.V.P.
BY 17TH OF JANUARY, 2018.
T: +36-1-792-6393
E-MAIL: EYCH2018.HUNGARY@ME.GOV.HU



Az ünnepélyes megnyitó programjának a keretében elhangzott ünnepi beszédek egymást erősítve emelték ki a KÖEE-2018 hazai és európai jelentőségét:

Navracsics Tibor, az Európai Bizottság oktatásért, kultúráért, ifjúságpolitikáért és sportügyért felelős biztosa, egyebek között hangsúlyozta, hogy „Az egyes nemzetek és kultúrájuk nélkül nincs sem Európa, sem európai kultúra”, valamint, hogy „Magyarországot Európában és a világon mindenhol kulturális nagyhatalomként ismerik.”

Csepreghy Nándor miniszterhelyettes (Miniszterelnökség) kiemelte, hogy Európa és az európai kultúra ereje abban rejlik, hogy sokszínűségére mindig a fejlődés előmozdítójaként és nem akadályaként tekintettek. A különbözőségek felismerése nem szabad arra sarkalljon, hogy az egyes nemzeti kultúrák feloldódjanak valamilyen alaktalan, tulajdonságok nélküli egységben – fogalmazott a politikus, aki szerint a józanság azt követeli, hogy „a bennünket megkülönböztető jegyeket óvjuk és tekintsük erőnek”. Az európai kultúra a keresztény etika, a görög filozófia és a római jog pillérein nyugszik. A kormány azért dolgozik, hogy később büszkén lehessen visszatekinteni a XXI. század elejére, látva, hogy Európa akkor is önmaga maradt, amikor a pilléreit több oldalról ostromolták – húzta alá.

Lovász László, a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) elnöke arra mutatott rá, ha Európában békében akarunk tovább élni, saját kultúránk továbbfejlesztése és a többi európai nemzet kultúrájának jobb megismerése egyaránt elengedhetetlen. Minden nemzet egy újabb dimenziót ad az univerzális kultúrának és tudománynak.

Vashegyi György, a Magyar Művészeti Akadémia (MMA) elnöke úgy fogalmazott: a tematikus év célja a kulturális ágazattal és a civil társadalommal együttműködve az európai kulturális örökség védelme, megóvása és népszerűsítése. „Felettébb sok tennivalónk van” – jegyezte meg.

A köszöntők után **Érdi Tamás** zongoraművész adott koncertet az MTA székházában. Nagyszerű műsorának további sajátos, felemelő összetevője volt, hogy a művek Bartók Béla zongoráján hangzottak fel, amelyeket erre a kivételes alkalomra hoztak ide a Csalán utcai Bartók Emlékházból.



„ÖRÖKSÉGÜNK - MÚLT ÉS JÖVŐ TALÁLKOZÁSA”

Kulturális Örökség Európai Éve – 2018 Magyarországi Nyitó ünnepség - szakmai tanácskozás (amely egyben a XXVIII. Országos Műemléki Konferencia)

2018. január 23. - 10:00 –13:30

Magyar Tudományos Akadémia székháza, Felolvasóterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. I. emelet



A levezető **Ghyczy Gabriella** (Miniszterelnökség) nyitószavai után a jelenlévőket a rendezvénynek otthont adó intézmény nevében **Dr. Barnabás Beáta**, főtitkárhelyettes (MTA) köszöntötte, a kezdési időpont sajnálatos csúszása miatt a köszöntőt munkatársa olvasta fel. Ezt követték **Krucsiné Herter Anikó**, kulturális kapcsolatokért és fejlesztésekért felelős helyettes államtitkár, EMMI üdvözlő szavai és a KÖEÉ szellemiségéhez, küldetéséhez és jelentőségéhez kapcsolódó bevezető gondolatai.

Ezek után a rendezvényt szervező intézmény nevében **Dr. Fejérdy Tamás DLA**, az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság elnöke szólt a jelenlévőkhöz, hangsúlyozva a kulturális örökségnek az identitás kialakításában, formálásában és fenntartásában játszott kiemelkedő szerepét

Az üdvözlések után elhangzott előadás-sorozat keretében először **Dr. Latorcai Csaba** társadalmi és örökségvédelmi ügyekért, valamint kiemelt kulturális beruházásokért felelős helyettes államtitkár, Miniszterelnökség: „**A Kulturális Örökség Európai Éve és szemléletformáló üzenete 2018**” címmel tartotta meg előadását, amelyben a konkrét eseményeken, rendezvényeken is túlmutató gondolatokat is megfogalmazva utalt a hazai örökségvédelem átalakulásának már megtett és még következő lépéseire, elképzeléseire, szándékaira és törekvéseire.

Az örökség európai dimenziójához kapcsolódva hangzott el **Rácz Miklós**, RÉKE: „**A kulturális örökség számít**” – **Európa számít kulturális örökségére** c. beszámolója, amelyben az előadó ismertette az egyébként általa magyarra fordított összefoglaló jelentésben szereplő legfontosabb megállapításokat és ajánlásokat, amelyek elsősorban arra mutatnak rá, hogy a kulturális örökség jelentős fejlesztési potenciál, a fenntartható gazdasági erőforrások közé sorolható jelentőséggel.

Ezt követően **Ghytsy Gabriella**, a KÖN napok koordinátora: „**Kulturális Örökség Napok – itthon, Európában**” előadásával osztotta meg a jelenlévőkkel a program megvalósítása során szerzett tapasztalatokat, beszámolójába bevonva a megvalósítás konkrét szereplőjét, szereplőit is.

Dr. Szikra Éva, az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Történeti Kertek Szakbizottság elnöke „**A történeti kertek, mint a kulturális örökség „sajátos tárgyai**” című, nagy figyelemmel kísért előadásában az örökség e sajátos területéről szólva mutatott rá a legújabb eredményekre és a továbbiakban tervezett, népszerűsítő és szakmai területen egyaránt megvalósítani tervezett elképzelésekre.

Dr. Virág Zsolt miniszteri biztos: „**Állami műemlékhelyreállítási projektek: Kastélyprogram, várprogram műemlékvédelmi mozzató elvei a Kulturális Örökség Évében**” című előadásában a jelenleg folyó nagyléptékű – elsősorban kormányzati – műemléki programok, projektek céljáról, lehetőségeiről, jelenlegi állásáról és a már elért eredményekről, a szervezeti és szervezési háttérrel nyújtott részletes tájékoztatást.

Az előadások sorát **Dr. Visy Zsolt**, miniszteri biztos: „**Magyarország következő világörökségi felterjesztése: A római birodalom határai - A dunai limes magyarországi szakasza**” című beszámolója zárta, ismertetve ennek az ez év elején az UNESCO Világörökség Egyezménye keretében felterjesztett, nemzetközi sorozat helyszínnel kapcsolatos munkának az állását és várható kibontakozását.

A szakmai program befejező „tétéle”: a „**Műemlékvédelem határokkal és határok nélkül**” címmel, **Dr. Nagy Gergely** ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság tiszteletbeli elnöke által moderált PÓDIUMBESZÉLGETÉS volt.



Ennek során a résztvevők - **Benkőné Kiss Zsuzsanna, Káldi Gyula, Erő Zoltán, Dévényi Tamás, Rácz Miklós, Virágos Réka, Dr. Virág Zsolt** – részben egymás véleményére is reagálva – szóltak a moderátor által feltett, a kulturális örökséggel kapcsolatos aktuális kérdésekről.

A programot a kötetlen eszmecekerét is lehetővé tévő szendvicsebéd zárta.



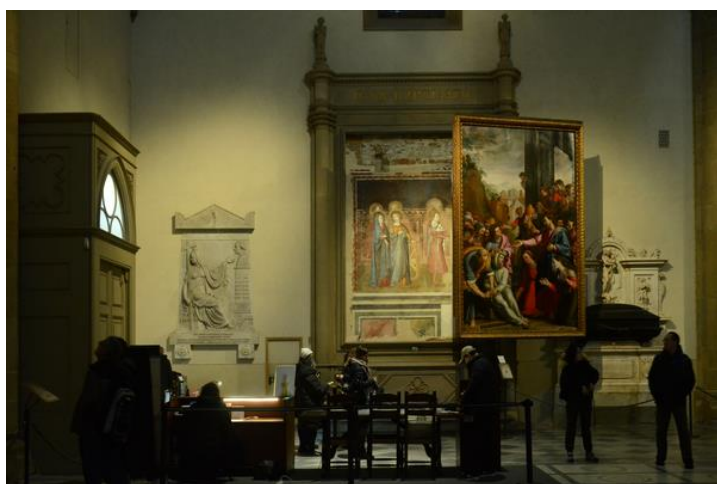
Beszámoló az ICOMOS Theophil szakbizottságának éves konferenciájáról

Az ICOMOS a műemlékvédelem elméleti és filozófiai kérdéseivel foglalkozó nemzetközi tudományos szakbizottsága (Theophil – teória és filozófia) éves konferenciáját 2018. március 1. és 3. közt tartotta. A helyszín - immár hagyományosan - Firenze volt, ahol Paolo del Bianco és alapítványa minden évben felajánlja a dóm közelében lévő konferenciatermet erre a célra.

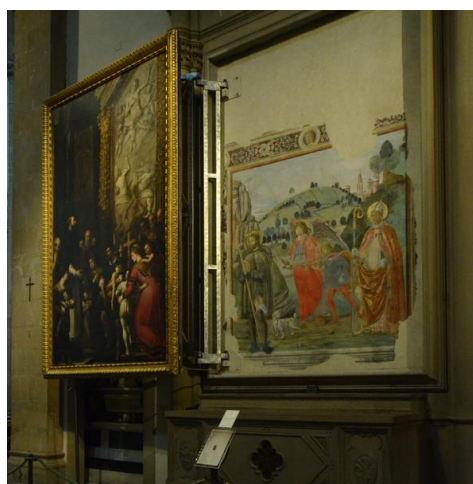


A szakbizottság ezúttal is más bizottságokkal közösen rendezte a konferenciát, ez alkalommal az ICOMOS kő-bizottsága és a német ICOMOS építészeti felületek konzerválási és restaurálási bizottsága volt társszervező. A konferencia témája a konzerválás és restaurálás etikájával foglalkozott, feltéve a kérdést, hogy érvényesek-e a 21. században a műemlékvédelem etikai alapelvei, változik-e az alapelvek alkalmazása a változó helyzetben. A konferencia egyúttal nagy hangsúlyt fektetett az interdiszciplináris együttműködés fontosságára is. Az előadások témái az elméleti kérdések mellett elsősorban képzőművészeti elemek restaurálásának problematikája volt. Saját előadásomat az építészeti rekonstrukció etikájáról tartottam, hazai, régi és jelenkori példák során bemutatva, mely esetek felelnek meg és melyek nem az elfogadott alapelveknek. Előadásom sikeres volt, így tagságom a szakbizottságban megerősítést kapott.

A konferenciát követő műemlék-látogatások során helyi épületek újabb helyreállítási-restaurálási eseteit ismerhettük meg. Az általam látott Santa Maria Novella esetében a neogótikus keretezésű barokk táblaképek mögött előkerültek a középkori falképek. Három esetben különleges új, szárnyasoltár-jellegű konstrukció készült, hogy a nagyméretű táblakép kinyitásával láthatóvá váljék az egykori gótikus falkép. Erre havonta néhány napon kerül sor. A templom amúgy is reprezentálja a restaurálás történetét: számos falképet választottak le, helyeztek át, állítottak ki az elmúlt százötven évben. Sok esetben többszöri restaurálásra is sor került.

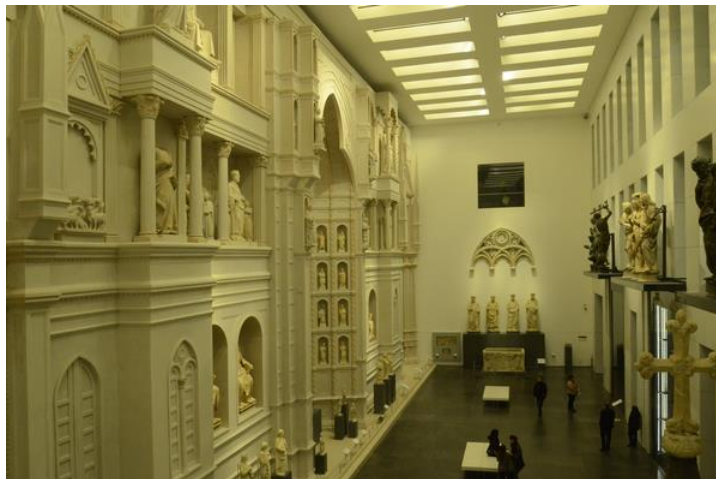


A Santa Maria Novella bejárata a félrecsúsztatott táblakép mögötti középkori falképpel



A jobb oldali első boltszakasz félrehajtott táblaképe (1620-23), mögöttes a falkép (1475-80)

Hasonlóképp nagy élmény volt a kibővített, átépített, újrendezett Dómmúzeum. A Santa Maria del Fiore főhomlokzatát a 16. század végén megfosztották középkori tagozataitól és szobrászati díszeitől – a végül el nem készült - kortárs főhomlokzat építésének reményében. Szobrait, sok más részletét viszont megőrizték. Az új múzeum tágas főterében elkészült a középkori főhomlokzat absztrahált építménye, amelyen elhelyezték az egykori szobrokat. Vele szemben láthatók a keresztelőkápolna eredeti kapui.



A Dómmúzeum fő tere a középkori homlokzat szobordíszével, szemben a keresztelőkápolna kapuival

Az Ospedale degli Innocenti, az egykori lelencház helyreállítása gondos konzerválásával, jól átgondolt kis kortárs részleteivel, valamint a gyerekgondozás történetét és a képzőművészeti emlékeket egyaránt felölelő, újszerű, átfogó múzeumi koncepciójával hívta fel magára a figyelmet. Mindezek a látogatások és a hallott előadások egyaránt a feladatok és lehetőségek változásáról, változatosságáról, újdonságairól, de egyúttal az etikai alapelvek változatlan érvényességéről szóltak.



A lelencház múzeumának bejárata a 19. századi homlokzatszakaszon, az akadálymentesítés megoldásával



Az Ospedale degli Innocenti egyik helyreállított udvara

A konferencia szavazással zárult. Az eddigi, vitathatatlan tisztelettel övezett elnök, Wilfried Lipp nem maradhatott már ebben a pozíciójában, így tiszteletbeli elnökként folytathatja, míg utóda – a magyar kollégák által jól ismert és elismert – lengyel Bogusław Szmygin lett. Főtitkárnak – szintén régi barátunkat – Giora Solart választottuk meg. A három alelnöki funkciót Diane Archibald, Guo Zhan és Marko Špikić fogja betölteni.

Arnóth Ádám





Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc emléke előtt tisztelgő nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából a Miniszterelnökség szervezésében adott át szakmai díjakat Csepreghy Nándor miniszterhelyettes.

A Műemlékvédelemért – Forster Gyula-díj a műemlékvédelem területén végzett kimagasló szakmai tevékenység elismeréseként adományozható.

Lázár János miniszter a **Műemlékvédelemért – Forster Gyula-díjat adományozta**

GÁLNÉ LÁSZAY JUDIT művészettörténésznek

az épületkutatások és a helyreállítások folyamatában közel négy évtizeden át magas színvonalon, kiemelkedő felelősséggel, a társszakmák képviselőivel szoros együttműködésben végzett szakmai munkásságáért, a szakmai közélet szervezése és az örökségvédelem hazai és külföldi elismertetése érdekében végzett tevékenységéért
és

NAGY GÁBOR okleveles építészmérnöknek,

a Pest megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala osztályvezetőjének

a klasszikus műemlék-felügyeleti feladatok komplex szemléletű, példamutató képviselőségéért, Pest megye fejlesztési és műemlékvédelmi érdekeinek összehangolásáért, az örökségvédelem eredményeinek népszerűsítéséért, valamint publikációs tevékenységéért.

A Régészeti örökségért – Schönvisner István-díj a régészeti örökség védelme érdekében végzett kimagasló, a feltáró és tudományos munkásságon túlmutató, széleskörű régészeti szakmai tevékenység elismeréseként adományozható.

Lázár János miniszter a **Régészeti örökségért – Schönvisner István-díjat adományozta**

DR. HONTI SZILVIA régésznek

négy évtizedes elkötelezett régész-szakmai munkásságáért, több jelentős Somogy megyei feltárás vezetéséért, az M7-es autópályához kapcsolódó régészeti munkák magas színvonalú irányításáért, szervezéséért, ifjú kutatók tudományos munkájának támogatásáért
és

DR. PUSZTAI TAMÁS régésznek

a magyarországi középkori régészet megújításában játszott kiemelkedő szerepéért, a miskolci Hermann Ottó Múzeum országos jelentőségű tudományos műhelyé fejlesztéséért, nemzetközi kapcsolatainak kiépítéséért, az ifjú kutatók támogatásáért, a tudományos közéletben és a szakmai érdekképviselőként végzett tevékenységéért.

Ybl Miklós-díj a legalább tizenöt év kimagasló egyéni – önállóan tervezett építészeti alkotásokra vonatkozó – építészeti alkotói, oktatói tevékenység elismeréséül, életműdíjként adományozható.

Lázár János miniszter **Ybl Miklós-díjat adományozott**

GALL ANTHONY JOHN építésznék, építésztörténésznek

Kós Károly szellemi és alkotói örökségének méltó módon történő közvetítéséért, a magyar szecessziós és népi építészet szakértőjeként végzett munkájáért, valamint magas színvonalú kutatói, építésztervezői és oktatói tevékenysége elismeréseként.

Minden kitüntetettnek szívből gratulálunk!



Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága, a Miniszterelnökégek Társadalmi és Örökségvédelmi Ügyekért, valamint Kiemelt Kulturális Beruházásokért Felelős Államtitkársága, valamint Szentendre Város Polgármesteri Hivatala szervezésében 2018. április 18-án a szentendrei Hamvas Béla Pest Megyei Könyvtárban került sor az idei Műemléki Világnap ünnepi rendezvényére „**Közös örökség – közös felelősség**” címmel. A rendezvénynek külön hangsúlyt adott, hogy az Európai Parlament a 2018-as esztendőt az *Európai Kulturális Örökség Év*évé nyilvánította.

A délelőtti program levezető elnöke *Janotti Judit* volt. Az egybegyűlteket *Gyürk Dorottya*, Szentendre város kulturális alpolgármestere köszöntötte, majd *Latorcai Csaba*, társadalmi és örökségvédelmi ügyekért, valamint kiemelt kulturális beruházásokért felelős helyettes államtitkár tartotta meg ünnepi



köszöntő beszédét, melyben megemlítette az év legfontosabb kulturális örökségvédelemmel kapcsolatos eseményeit. Szó volt a Duna-Limes világörökségi nevezésének benyújtásáról, az Európai Kulturális Örökség Évéről, és a Kormányzat műemlékvédelmi programjairól; így a műemléktulajdonosokat érintő társasági adókedvezményről, a népi építészeti örökség megmentését célzó támogatásokról, az egyházi műemlékek támogatásáról, a határon túli épített örökség megóvását célzó Rómer Flóris

tervről, a Kastély- és várprogramról, a Modern városok program műemléki vonatkozásokról, valamint a Makovecz-épületek műemléki védelméről. Helyettes államtitkár úr elmondta, hogy a kormányzat célja minden esetben az, hogy a felújítás során használható műemlék épületek alakuljanak ki.

A Pest megyei Kormányhivatal nevében *Tarnai Richárd*, kormány megbízott szólalt fel. Elmondta, hogy a kormányhivatalok örökségvédelmi osztályainak a feladata az értékmegőrzés, a hatékonyság és az ügyfélközpontúság. A műemléki szakügyintézőknek ezen célok mentén kell „hivatalnokként” és „művészként” eredményes munkát végezniük.

Virág Zsolt, a Nemzeti Kastély- és Várprogram miniszteri biztosa a program aktuális állapotáról számolt be. Hangsúlyozta, hogy a program keretében a hiteles történeti adatok alapján megújuló műemlékek a turisztikai hasznosításon túl az információ átadásának, az oktatásnak is fontos helyszíneivé kell válniuk és önfenntartó intézményekként kell működniük. A fiatal generáció megszólítása érdekében szükséges az informatikai fejlesztés, a kiállítóhelyek interaktív kialakítása.

A Budavári Ingatlanfejlesztő és Üzemeltető Nkft. ügyvezető igazgatója, *Gyutai Csaba* a budai vár fejlesztését, a munkálatok aktuális állását mutatta be.

Varga Mariann, a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ megbízott igazgatója a világnapi rendezvény mottójaként megjelölt közös örökség – közös felelősség gondolatát boncolgatta. Hangsúlyozta, hogy mindenki, aki az örökségvédő munkában részt vesz felelős annak megőrzéséért, a következő generációnak való továbbörökítésért.

Visy Zsolt, az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Egyesület alelnöke ugyanerre a felelősségre hívta fel a figyelmet. Kitért a magyar történelem emlékeinek különleges helyzetére, miszerint történeti emlékeink nem csak hazánkban, hanem a környező országokban is megtalálhatók. A közös örökségért való együttműködés szép példája a Dunai Limes német-osztrák-szlovák-magyar közös világörökségi

pályázat. Megemlítette, hogy a műemlékek kulturális jelentőségükön túlmutatóan gazdasági erőforrások is egyúttal, és megőrzésükkel a társadalom életminősége is emelkedik.

A világnapi ünnepség keretében került sor az ICOMOS idei díjainak átadására. Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság 2018-ban, a Díjbizottság javaslatára, három ICOMOS-díjat, három Műemlékvédelmi Citrom-díjat és három Példaadó Műemlékgondozásért-díjat ítelt oda.

A díjakat *Klaniczay Péter* az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Egyesület alelnöke adta át. Az ICOMOS-díjasokat *Arnóth Ádám* méltatta, a Citromdíjakat és a Példaadó műemlékgondozásért díjakat *Nagy Gergely*, a díjbizottság elnöke indokolta.

ICOMOS Díj 2018:



**Nagydobsza,
talpas ház felújítása**



**Püspökszentlászló,
kastély és kápolna felújítása**



**Torna,
Nagyboldogasszony templom
középkori falképek restaurálása**

Példaadó Műemlékgondozásért Díj 2018:



Bazalt Kft. – Bán család



György András



Lörinczi Zsuzsanna

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága, a Díjbizottság javaslatára

a Nagydobsza, Fő utca 68. számú épületegyüttes gondos kutatását és tervezését, hagyományőrző felújítását és példaértékű revitalizációját, a látogatókat és az egész községet szolgáló hasznosítását

ICOMOS díjjal ismeri el



A Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. tulajdonában álló Nagydobsza községben található talpasház felújítása és revitalizációja a 2017-es esztendő legfontosabb népi műemléket érintő felújítása volt Baranya megyében.

A Fő utca 68. számú telken ma 3 db épület található: az 1856-ban id. Benkőd István által épített talpasház, egy melléképület (mely eredetileg nem ide épült) és egy istállóépület.

A talpasház mára egyedülként képviseli a településen azt az építkezési struktúrát és szemléletet, mely évszázadokon keresztül meghatározó volt a Kárpát-medencének ezen tájékán is. A talpasház favázszerkezete, az egykori háromsejtű ház alaprajza, a tornác, a zsúptető kialakítása és maga a telek beépítése is az egykori mindennapok építészetét őrzi a 21. században is.

A beavatkozás nem csupán egyszerű felújítás, hanem revitalizációnak is nevezhető, hiszen a korábbi kiállítás még gazdagabb anyaggal tért vissza a korábban néhány évig üresen álló épületbe, az egykori istálló pedig pajtaszínházzá alakult át. A tulajdonos és a fenntartó önkormányzat számára kiemelt fontosságú, hogy élettél és programokkal töltsse meg az épületet és környezetét, így a tájház-funkció igen hasznos lehet a néprajz és honismereti tantárgyak helyben történő oktatására általános iskolásoktól egészen a felsőfokú tanulmányokat folytatókig, a megvalósult pajtaszínház pedig különböző jellegű rendezvényeknek adhat otthont a közeljövőben.

Az EEA Grants támogatásával, Nagydobsza Község Önkormányzata által megvalósított „A műemléki Talpasház és a Pajtaszínház felújítása Nagydobszán” című projekt a fentiekén kívül azért is egyedülálló, mert kellő figyelmet fordítottak a levéltári kutatásra is, és az így összegyűjtött adatmennyiség nem csak a tervezés során nyújtott hasznos információt a tervezőnek, hanem a projekt megvalósítását követően megszületett két könyvnek is fontos anyagát adta.

A „Nagydobsza képekben”, ill. „Nagydobsza. A talpasház és a település története” című köteteket valamennyi nagydobszai lakos kézhez kapta, ezzel is erősítve az épített örökség és a jelenlegi lakosok közti kapcsolatot.

Közreműködők:

Kérelmező, beruházó: Nagydobsza Község Önkormányzata 7985 Nagydobsza, Fő u. 85.

Tulajdonos: MNV Zrt. és képviselői

Tervező: Ruppert Gábor 7720 Pécsudvard, November 29. u. 5.

Kutatók: Rómer Károly és Orosz László

Kivitelező: Bentateam Kft. 1171 Budapest, Kőhúr u. 47.

Projektmenedzsment: London-Consulting Kft. 7623 Pécs, Nagyvárad u. 8.

Műemlék-felügyelők: Balázs Péter, dr. Szigetvári Krisztián

A Díjat átvették:

Duczón Árpád, a Talpasházat üzemeltető Valurus Nonprofit Kft. ügyvezetője, és Szigetvári Krisztián, műemlékfelügyelő



Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága, a Díjbizottság javaslatára

**a Püspökszentlászló, püspöki kastély helyreállítását, emlékhely és
zarándokház kialakítását, az egykorira hasonló mai funkció és az
idegenforgalom együttműködésének körültekintő megtervezését, és a
teljes együttes gondos restaurálását, kivitelezését**

ICOMOS díjjal ismeri el



Baranya megyében, a Zengő-hegy északi oldalánál húzódó völgyben található Püspökszentlászló egyutcás házcsoportja. Az utca végén, már természeti környezetben áll a kastély és kertjének együttese.

A 18. század végén Gróf Esterházy Pál László pécsi püspök klasszicizáló késő-barokk stílusú templommá alakíttatja az itt álló korábbi templomot és melléje püspöki nyaralókastélyt emeltet. Parkját száz évvel később kezdik arborétummá alakítani. 1954-ben szeretetotthonná válik a kastély, de később itt lesz a koncepciós perben elítélt Mindszenty bíboros-érsek magánzárkája. Az egykori házi-őrizetes zárka két szobája ma emlékszoba, míg a kastély további helyiségei a püspökség belső használatú szálláshelyei, fent rendezvény és tárgyalóteremmel, lent kiegészítő funkciókkal, korszerű módon ellátva az eredeti nyaralókastélyi funkciót. A felújítás kiterjedt a kápolnára is, melyet emeleti folyosó köt össze a rezidenciával. A kastély korszerű gépészete és elektromos infrastruktúrája rejtett marad (kéményjáratokba, kaminajtók mögé bújtatott kapcsolóablák és étellift), szinte csak itt, a két épületrész találkozásánál érhető tetten a kortárs funkció: egy gondosan komponált lépcső formájában a nyaktagban.

A domboldalba besüllyedő kapcsolt udvar funkcionálisan kiegészítő épületei tömör kerítés mögé húzódnak. Az egykori funkciótól idegen turisztikai funkciók így háttérben maradhattak: pénztár, bolt és mosdók előterét lépcsős-leülő terasz egészíti ki; az egykori szolgálati ház ma kétszintes zarándokszállás. A szabadtéri zsebongót képező kerített udvar mind a kastély, mind az arborétum-park látogatásának jó kiindulópontja.

Nyugodt viszony a történetiséggel – talán ez legfontosabb jellemzője a felújítást vezető Német Tamás és Kruppa Gábor építészek munkájának. Ehhez jó megrendelő is kell – a pécsi püspökség személyében. Gondos kutatás és előkészítés, pontos és célzatos döntések, értékmegtartás és precíz kortárs kiegészítés. Építésztervező és műemlékes szemét is gyönyörködtető eredeti felújított ablakszerkezetek, megújított díszítőfestés és kortárs új lépcsőstruktúra. Restauratori és design szemlélet, történeti karakterelemek és korszerű használati igények gondos aránya jellemzi a műemléki felújítást.

Közreműködők:

Tulajdonos, megrendelő:

Pécsi Egyházmegye

dr. Udvardy György megyéspüspök

Dohóczki Péter gazdasági igazgató

Puppi Natasa, Szász Gábor építészek

Hajdu Zsófia pályázati főmunkatárs

Magyar Krisztina gazdasági munkatárs

Bozóky Anita turisztikai főmunkatárs

Üveges-Páll Leona turisztikai munkatárs

Schumann Zoltán gondnok

Fejlesztési koncepció, megvalósíthatósági tanulmány, pályázati dokumentáció és projektmenedzsment:

Virág Zsolt – Magyar Kastélyprogram Nonprofit Kft.

Happ Norbert, Kriston Kristóf, Földi Eszter – Equinox Consulting

Tervezés:

Építészet – generál tervezés: KIMA Studio Kft. – Kruppa Gábor, Merkel Tamás, Németh Tamás, Rónai Piroska

Felmérési tervek: Debreczeni Árpád, Godár Bálint, Németh Máté, Török Zsófia

Statika: Besey László

Gépészet: Eördögh Zsolt, Keményfi Balázs

Elektromos tervezés: Beke Béla, Sas Gyula

Kerttervezés: Andaházy László

Faanyagvédelem: Bakó Tibor

Tűzvédelem: Brindzik Orsolya

Környezetvédelem: Diószegi András

Építéstörténeti tudományos dokumentáció:

László Csaba, Virág Zsolt

Kivitelezés:

VEMÉVSZER Kft.

Létesítményfelelős: Grószné Hellebrandt Ilona

Festő restaurátorok: Maracskó Izabella, Fodor Edina, Hegedűs Judit, Répássy Viktor

Díszítőfestők: Karácsony Zsolt, Vékes Attila

Műszaki ellenőrzés: Fejes Péter építész, Vágó Balázs villamos, Fromvald Károly épületgépész

Kiállításrendezés: Nemesné Kiss Tímea, Virág Zsolt

Kiállítások kivitelezése, multimédiás fejlesztések: Pazirik Kft.

Műemléki felügyelő: Czeglédyné Levárdy Henriette, Szigetvári Krisztián

A Díjat átvették:

Szász Gábor, a Pécsi Egyházmegye nevében a Pécsi Egyházmegye építésze, és Czeglédyné Levárdy Henriette, műemlékfelügyelő



Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága, a Díjbizottság javaslatára

a tornai (Turňa nad Bodvou, Szlovákia) Nagyboldogasszony római katolikus plébániatemplom helyreállítását, a szakszerű régészeti, építészeti és restaurátori előkészítést, a gondos restaurátori és kivitelezési munkákat

ICOMOS díjjal ismeri el



Több jelentős középkori falkép-együttes került napvilágra a közelmúltban a történelmi Magyarország területén. Ezek közé tartoznak a Kassa közelében - csak pár kilométerre a magyar határtól északra fekvő – Torna község középkori plébániatemplomában feltárt, a település 15. századi birtokosa, Özdögei Besenyő Pál által készítettetett freskók is, amelyek jelentős minőséget képviselnek.

A 2004-ben felfedezett középkori falképek restaurálása, a műemléki kutatás 2007-től kezdődött, amelynek során több fontos lelet került elő, nagymértékben módosítva a területre vonatkozó ismereteinket. A szentély teljes felújítása a templom helyreállításának jelentős szakasza volt.

A Zsigmond-kor egyik legfontosabb, korábban teljesen ismeretlen középkori falkép-ciklusának feltárása, restaurálása az erdélyi Almakerékkel, a Besztercebánya melletti Pónikkal, a Garaiak megbízásából készült Siklóssal együtt bizonyítja, hogy a 15. század első évtizedeiben a Kárpát-medencében a falkép-festészet jelentős virágkorát élte.

A tornai falképek felfedezését, majd restaurálásukat szlovák szakmai díjakkal is méltatták.

Az építészeti és a restaurátori munkákat kiemelkedő minőségben végezték el. Külön figyelemre méltó, hogy nem csak a középkori részek és maradványok példaértékű helyreállítása történt meg, de elvégezték a 19. században készült színvonalas, gótizáló főoltár restaurálását is.

A kutatásról több cikk is megjelent, és a falképekről a szakmai közönség konferenciákon is értesülhetett. Amióta az eddigi helyreállítások befejeződtek (tetőcsere, a szentélyben található középkori freskók feltárása, a szentély gótikus ablakának restaurálása, a szentélyben található gótikus rozetta és a szobrok restaurálása) a felújított szentélyt és főoltárt 2014. november 9-én újra felszentelték, a közép-európai jelentőségű falképek mindenki számára látogathatóak.

A részben magyar támogatással készült helyreállítások így egyben vonzó turisztikai célpontot is nyújtanak.

A díj odaítélése remélhetően felhívja a figyelmet a helyreállítási munkák folytatásának szükségességére – a gótikus ablakok és a torony alatti rész felújítása után az értékes középkori, barokk és gótizáló elemeket tartalmazó hosszházban is.

Közreműködők:

Megbízó, építtető: Tornai plébánia, Juhász Attila plébános

Régész: Peter Tajkov

Építész kutató, helyreállítást tervező építész: Krcho János

Restaurátor: Peter Gomboš

A Díjat átvették:

Juhász Attila, plébános, és
Oravecz Attila, polgármester





Műemlékvédelmi Citrom Díj 2018

A Műemlékvédelmi Citrom Díj célja a műemlékeinket veszélyeztető jelenségekre felhívni a figyelmet.

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága, a Díjbizottság javaslatára

Citrom-díjban részesíti a Budapest VIII. kerületi Tisztviselőtelep műemléki jelentőségű területén álló Benyovszky Móric utca 42. számú lakóházának lebontását.



A Budapest VIII. kerületi Tisztviselőtelepet 2009-ben nyilvánították műemléki jelentőségű területté. A lakóterület lényegében húsz év alatt készült el a 19. század utolsó évtizedeiben. Kb. kétszáz, zömében egyemeletes, magasföldszintes lakóépület készült el ebben az időben, zárt sorú, hézagosan zárt sorú beépítéssel. Az utcavonalon álló épületek mindegyikéhez kert tartozik a tömbbelsőkből. A terület

védetté nyilvánításának célja a viszonylag jól megmaradt historizáló épületegyüttes minél teljesebb megőrzése.

A Benyovszky Móric utca 42. számú épület tipikus tisztviselőtelepi lakóház volt. Az 1880-as években épülhetett; háromtengelyes homlokzatát nem sokkal később öttengelyessé bővítették; udvarára így is kapu nyílhatott az egyik oldalon, míg másik oromfala ikerházként csatlakozott a szomszédjához. Az épület homlokzata megőrizte eredeti téglalburkolatát, kapcsolt gerébtokos ablakait, cserépfedésű nyeregtetejét. Bár egy ideje lakatlan volt és műszaki állapota romlott, helyreállítása még megoldható lett volna.

2017 nyarán az épületet a műemléki hatóság tudta nélkül lebontották. A védett területen álló, egyedileg nem védett épület teljes egészében megsemmisült. Az ősz folyamán építési munkák kezdődtek. Úgy tűnik, a cél az eredetihez hasonló épület létrehozása: mintha mi sem történt volna. Valójában egy rekonstrukció soha nem tudja pótolni az eredetit, annak minden részletével, történeti és örökségértékével. Ráadásul már most látszik, hogy az új épület több ponton el fog térni az eredetitől: az öttengelyes homlokzat helyett csak négy tengelye épül újjá, az ablakszerkezetek nemcsak különbözni fognak az egykoriaktól, de párkányszintjük magasabb.

A Citrom-díj a következőkre hívja fel a figyelmet:

- A műemlékvédelemmel foglalkozó jogszabályok és intézmények rendszere mostanában olyan gyorsasággal változik, ami még a jó szándékú tulajdonosok és tervezők számára sem követhető.
- A területi védettség a ebben a jelenlegi helyzetben az ott lévő épületeknek még a megtartására sem garancia.
- Védett területen egy épület lebontása az egész terület más épületeinek megmaradását is veszélyezteti.
- Védett épület és védett területen álló épület továbbra sem részesül olyan támogatásban, adókedvezményben, ami a régi épület megtartását gazdaságilag versenyképesebbé tenné, mint egy hasonló méretű új építést.
- Lebontott épület többé-kevésbé hasonló másolata sem tudja helyettesíteni az eredeti épületet és a másolat könnyen hamisítvánnyá válik.



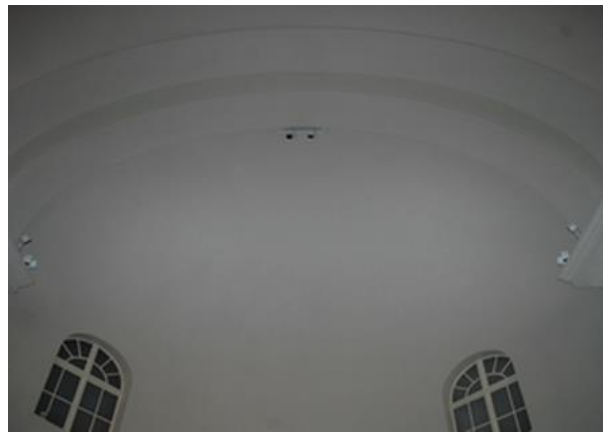
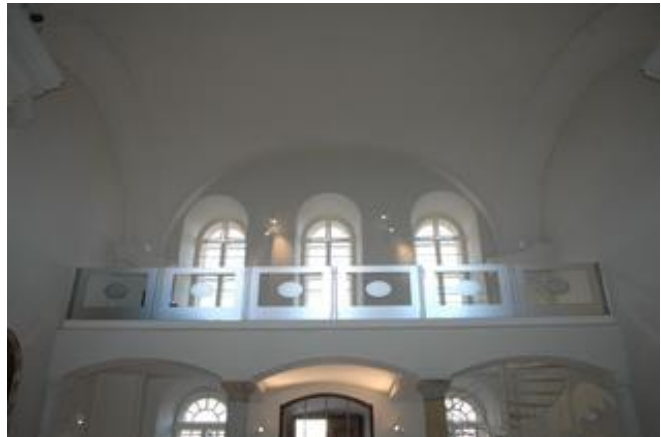
Citrom-díjban részesíti a Vác, Március 15. tér 7-9. irgalmasrendi kápolna szakszerűtlen, leszegényítő, engedély nélkül történt felújítását, az eddigi berendezések és falképek eltüntetését.

Az irgalmasrendet Vácott 1763-ban telepítette le Migazzi Kristóf. A kórház 1785-re épült fel, melyhez kétboltszakaszos hajóval és félgömbkupolás szentéllyel képzett templomocskát csatoltak, amely oldalajtóval csatlakozott a kórházhoz. A kápolnát a mértéktartó, de mindig nemes anyaghasználat (kelheimi padló burkolat) és a lehetőségekhez mérten folyamatosan gazdagodó magas minőségű berendezés jellemezte: oltárfelépítménye későbarokk alkotás volt, felette a Borromei Szent Károlyt ábrázoló oltárkép már 20. századi. A hajó tere is folyamatosan gazdagodott: földön álló szószék, barokk padok, mellékoltárok, a bejáratnál kő szenteltvíz-tartó készült. A barokk templomba később épült be az oszlopokra támaszkodó karzat könnyed íveivel, légies öntöttvas körlepcsőjével, tömör fa mellvéddel. 1930-ban díszítőfestést kapott a belső: a boltozatokon Borromei Szent Károlyt ábrázoló seccókat az oratóriumablaknál a szent apoteózisa egészítette ki Lohr Ferenc alkotásában.

Az 1950-ben államosított váci kórház végül 1995-ben került a Rend birtokába.

A kórház megújulása után sor került a kápolna felújítására is. Ez utóbbi engedélyezett terv nélkül történt. Az oltárt és az oltárképet eltávolították. Az értékes egykori bútorokat sematikus újakra cserélték. Eltűnt a karzat festett mellvédje is, helyette üveg-mellvéd készült. A hazai barokk templomok igényes és szépen öregedő jellegzetes kelheimi kőburkolata is megsemmisült szokványos új burkolat került a helyére. Kiürült a teljes templombelső, ugyanis a gazdag neobarokk kifestés helyett pusztá fehérre festett falak és boltozatok fogadják a templomba betérőt.





A beavatkozás jelentősége messze túlmutat Vácon. A kellő előkészítés, valamint a bizalom és párbeszéd hiánya, a hozzáértés pusztá hátráltatásként való értelmezése, a kortárs építészet teljes félreértése, elődeink gondos munkájának semmibevétele a kápolna leszegényítését, kiüresítését eredményezték.

A műemléki intézményrendszer mai lepusztított állapotában is képes lett volna segíteni az épület méltó és szakszerű helyreállítását, de a felújítás, megkeresés hiányában a műemléki hatóság közreműködése nélkül történt.



Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága, a Díjbizottság javaslatára

Citrom-díjban részesíti a a Wekerle telep műemléki jelentőségű területén álló óvodák eredeti ablakainak elpusztítását, és más osztású, más szerkezetű ablakokra való cseréjét, ezzel a telep értékőrző programjának rombolásáért.



A budapesti, XIX. kerületi Wekerle-telep a kertvárosi mozgalom kiemelkedő értékű, szinte egyedülálló példája Magyarországon. A tervszerű módon, típusos épületcsaládokkal beépített városnegyed egyik kiemelkedő értéke egységes ám mégis változatos arculata, építészeti karaktere. Nem véletlen, hogy az együttes országos műemléki védelem alatt áll, műemléki jelentőségű területként védett. Ezt kiegészíti a helyi önkormányzati jogszabályokba foglalt védelem, a Speciális Szabályozási Terv. A méltó megtartást a Wekerlei Társaskör Egyesület Építészklubjának tevékenysége is segíti, és a Kispesti Önkormányzat is támogatja - pl. ablakfelújítási pályázatokkal.

Ennek a megújítási folyamatnak vált disszonáns epizódjává az önkormányzati fenntartású óvodaépületek - az Esze Tamás úti, a Vonás utcai és a Corvin körúti óvodák - ablakcseréje 2017-ben. Mindhárom épületen kicserélték az eredeti, különleges, sajátos osztású hagyományos ablakokat, olyan új szerkezetekre, amelyek rendszerükkel, osztásukkal, így megjelenésükkel gyökeresen eltérnek az eredeti 1911-12-es szerkezetektől - holott az épületek "különösen értékes, kiemelten kezelendő" státuszuk mellett ez nem történhetett volna meg.

Az elpusztított ablakszerkezetek és az új „látvány” miatti kárt tetézi, hogy éppen egy önkormányzati létesítmény, egy közösségi épület felújítása során sérült az épített örökség. Az önkormányzatnak a beavatkozások megválasztásánál kiemelkedő a felelőssége, hiszen lépéseivel példát mutat, "zsinórmértékként" szolgál a környező épületek tulajdonosai számára. Ezen a helyen kidolgozott, működő program szolgálja a hasonló cserék elkerülésével az eredeti nyílászáró szerkezetek megőrzését, hőtechnikai jellemzőinek javítását. Ráadásul ebben az esetben a legifjabb generáció környezete vált így sivárabbá, pedig a gyerekek szemléletformálását mindannyian fontosnak tartjuk az értékőrzés szempontjából.



Nem ismert, hogy milyen egyeztetés, engedélyeztetés, településképi véleményezés zajlott a beavatkozások előtt, de a végeredmény szegényletes.





Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság, a Díjbizottság
javaslatára,

Példaadó Műemlékgondozásért Díjjal ismeri el

**a Bazalt Kft. és a Bán-család
a naszályi vízimalom kapcsán végzett
rendkívüli értékmentő munkáját.**



Naszály község vízimalma létezését már 1694-től jegyzik, de igazi fellendülést a malom épületegyüttesének kiépülésében és a község életében is az Eszterházyak tatai birtokrendszeréhez történő kapcsolat jelentett 1727-től folyamatosan 1945-ig.

Az államosítást követően a helyi termelősövetkezet használta termény darálónak, raktárnak, a legszükségesebb felújításokat elmulasztásával az ezredfordulóra kritikus műszaki állapotba került az épület. 1999-re így vált veszélyeztetetté a műemlék, üresen, romosan állt a község szélén ideális természeti környezetben.

Ekkor Naszály Község Önkormányzatának döntésére pályázatot írtak ki az épületegyüttes és annak környezetének hasznosítására. A műemléki és a természeti értékek megtartásával panziót, éttermet, szabadidős központot képzeltek el.

A naszályi malom épületének és környezetének felújítását - mint tulajdonos - családi vállalkozásban a BAZALT KFT. Bán Gellért és elkötelezett családja vállalta fel 2000 – 2010 között. Hozzáértő és érzékeny műemléki szemlélettel nyúltak az épületegyütteshez, az épület természeti környezetének revitalizációja is megtörtént.

Rendszeres programokkal önzetlenül állandó lehetőséget biztosítanak a működő malom és a molnármesterség bemutatására, a nagyobb terekben rendszeresen konferenciákat, kulturális, oktatási célú összejöveteleket szerveznek, de kisebb családi programoknak is megteremtik a lehetőségét. A természeti környezetben kikapcsolódásra, pihenésre is alkalmassá tették a helyet. Az épületegyüttes helyreállítását követően a helyhez igazodó, rendszeres sokszínű programmal tartják fenn az érdeklődést a műemlék iránt, aminek következtében a hely kulturális központtá is válhatott.

Naszály vízimalmának megújulása kiváló példa arra, hogy nem elég a jól megválasztott funkció, a szép környezet, a természeti adottság, ha ehhez nem társul gondos műemlék fenntartás, színvonalas tartalom.





Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság, a Díjbizottság
javaslatára,

Példaadó Műemlékgondozásért Díjjal ismeri el és állítja példának

**György András lelkipásztor munkásságát Somorja templomának
műemléki értékeinek feltárásáért, közkinccsé tételéért -
György András lelkipásztor rendkívüli tevékenysége, aktivitása
példakép minden műemlék tulajdonos számára.**



Somorja temploma kiemelt jelentőségű építészeti emlék. Első említése 1285-ből maradt ránk. A templombelső magas művészi színvonalú falképegyüttest őrzött meg a 14-16. századokból. A templom 1521-ben készült hajlított bordás boltozata Közép-Európa építészeti remekműve.

György András református tiszteletes úr kezdeményezésére 2009-2016 között megvalósult a templom szakszerű régészeti ásatása, amely igazolta a templom 11. századi eredetét. Az épület külső falkutatása, megállapította a felmenő téglafalak 13-15. századi eredetiségét a toronysisak csúcsáig, majd a szakszerű műemléki helyreállítás láthatóvá tette az addig befalazott középkori részeket, és megmutatta az építészeti periódusokat. A munkálatok befejezéséhez közeledve György András tiszteletes úr nemzetközi tudományos konferenciát szervezett, amelyben a kutatók ismertették, megvitatták az addigi főbb eredményeket.

György András példás aktivitással megteremtette templomának kutatásához a megfelelő anyagi háttérrel, irányította és tevékenyen részt is vett, valamint szervezte a szakszerű kutatást, folyamatosan kiemelt feladatának tekintve a templom művészeti értékeinek megismerését és ismertetését.





Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság, a Díjbizottság
javaslatára,

Példaadó Műemlékgondozásért Díjjal ismeri el

Lőrinczi Zsuzsa több évtizedes szemléletformáló ablakmentő munkáját



A hiteles műemlékvédelem és műemlékgondozás egyik fontos célja az épületelemek, épületszerkezetek eredeti anyagában való megőrzése. A műemlékhelyreállítás során az egyik legnehezebb feladat a gondos restaurálás, általános felújítás vagy szükség esetén a csere módjának mértékének meghatározása, a szakmunkák elvégzése.

Különösen így van ez a történeti nyílászáró szerkezetek, ajtók, ablakok esetében, ahol a fizikai elhasználódás mellett a szerkezetekkel szemben támasztott igények megváltozása, a szakértő mesterek hiánya teszi különösen nehezzé a feladatot.

Lőrinczi Zsuzsa évtizedekkel ezelőtt ismerte fel a fenti nehézségeket és több úton elindulva igyekezett azon, hogy az eredeti szerkezetek megőrzése, helyreállítása minél szélesebb körben érvényesüljön. A nemzetközileg ismert jó gyakorlatok bemutatásán, a hazai szerkezeteknél alkalmazható megoldások kidolgozásával, a sikeres megoldások bemutatásával ösztönözte a gyakorlat terjedését. Magas színvonalú könyvet, hiánypótló kiadványt szerkesztett a történeti ablakok értő bemutatására. Az ablakprofilok.hu honlap létrehozásával közkinccsé tette kutatásait és azok eredményét. Munkája jelentősen hozzájárult, hogy ma már az épületszerkezettani kutatások, mérések is új irányt vettek, az épületszigetelési követelmények megfogalmazásakor pedig megjelentek az értékvédelmi szempontok is.



A díjak átadása után került sor *Román András: Amitől még szebb lehetne a város... Budapesti műemlékekről – nem (csak) műemlékeseknek* című könyvének ismertetésére. A kiadványt, melyet minden résztvevő hazavihetett, *Szekeres-Varva Vera* mutatta be.

A könyvbemutató után kezdődött **Örökségünk a Kárpát-medencében** címmel a szakmai program. Az első előadást *Vágási-Kovács Anna*, a Kulturális Örökség Európai Éve rendezvénysorozat magyarországi koordinátora tartotta *A Kulturális Örökség Európai Éve* címmel. Előadásában ismertette a rendezvény legfőbb céljait. Ezek az európai identitás erősítése, figyelem felhívása a kultúra gazdaságélénkítő hatására, a közös európai történelem és értékek megismertetése.

Nagy Gergely arról számolt be, hogy milyen szerepet játszik az ICOMOS az EU támogatások műemléki szempontokat is tekintetbe vevő rendszerének kialakítása című projektben.

A délelőtti előadásblokkot *Aba Lehel*, Szentendre főépítésének *Szentendre város sokszínű öröksége* című előadása zárta, melyben a város Településképi Arculati Kézikönyve került részletes ismertetésre.



Ebéd után *Veöreös András* elnökletével folytatódott a szakmai előadások sora.

A programot *Sebestyén József: Ahogy elkezdődött és ma: műemlékek és műemlékvédelem a Kárpát-medencében* című előadása nyitotta, melyből a közönség bepillantást nyerhetett a határon túli magyar vonatkozású műemlékek állami támogatás segítségével történő megújításába. A 2007-re megszüntetett program helyett 2010-től hasonló céllal indult a „Rómer Flóris” kormányzati program, melyet *Diószegi László*, a Teleki László Alapítvány elnöke mutatott be. *Tina Markušova: A gömői középkori falképek bemutatásának közös szlovák-magyar programja – „utóértékelés”* című előadása az 1992-2000 között lezajlott programot, valamint a kutatások és restaurálások eredményeit bemutató kiállítást ismertette.

Technikai okok miatt a következő előadások felcserélődtek az előzetes programhoz képest. A jelen levők először *Popovics Béla: Kárpátalja öröksége – múlt, jelen, jövő* című előadásából ismerkedhettek Kárpátalja múltjával és értékeivel, majd *Szabó Bálint: Erdélyi műemlékek – erdélyi megoldások* című bemutatóját hallgathatták meg. A szakmai előadások sorát *Nagy Gábor* a Pest Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály osztályvezetőjének *Pest megye épített örökségéért – különös tekintettel az időre* című előadása zárta. Az előadás vezérgondolata rendkívül aktuális. Eszerint a Pest megyében működő hatóság működésének két alapelve:

egyrészt a hatósági munka során szabad a józan ész használata, másrészt felesleges munkát végezni tilos.

Ezen szabályok betartása esetén rengeteg idő szabadul fel, ami lehetővé teszi, hogy a műemléki szakügyintézők ismét műemlék-felügyelőkké váljanak.

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Egyesület ezúton is köszönetet mond a világnapi ünnepi rendezvény megrendezését lehetővé tevő szervezeteknek: a Miniszterelnökségnek a társszervezésért, a Nemzeti Kulturális Alapnak a támogatásért, Szentendre Város Önkormányzatának a helyszín biztosításáért, Pest Megyei Kormányhivatalnak és Dunakanyar Event & Catering-nek a remek ellátásért.

Veöreös András





Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság és a TIT Bugát Pál Egyesület ebben az évben is meghirdeti a Román András Műemlékvédelmi Nyári Egyetemet:

Az idén 48-ik alkalommal megrendezésre kerülő Műemlékvédelmi Nyári Egyetem
Témája: EURÓPAI ÖRÖKSÉG ÉS AZ ÖRÖKSÉGTURIZMUS - FELADATOK ÉS KIHÍVÁSOK
Dátuma: 2018. június 21 - 27
Helyszíne: Hotel Nomád, H-3325 Noszvaj, Síkfőkúti út, 5-7,
Nyelve: magyar és angol (szinkrontolmácsolás a rendezvény teljes időtartamára)

A nyári egyetemet akkreditált képzésnek fogadja el a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, a résztvevőknek a Magyar Építész Kamara akkreditációs bizottsága 2017-ben 9 kredit pontot ítél a „szabadon választható” kategóriában.

Részvételi díj:

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság a részvételt jelentős kedvezménnyel megállapított díjak mellett biztosítja. Az egyéb hozzájárulásként befizetendő alábbi díjak magukban foglalják az előadásokon és a két szakmai tanulmányúton való részvétel, valamint a szállás és az ellátás (napi háromszori étkezés) költségeit, ezen felül pártolói tagságot biztosítanak 2018. évre az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Egyesületbe. Az összegek azonban nem tartalmazzák a nyári egyetem helyszínére történő oda- és visszautazás költségeit.

Elhelyezés - befizetendő díj:

2018. május 20-ig történő átutalással:

6 személyes faházban, vagy			
2 vagy 3 ágyas szállodai szobákban:	63.000 Ft/ fő	vagy	205 Euro/fő
1 ágyas szállodai szobában:	75.000 Ft/fő	vagy	240 Euro/fő
(a férőhelyek függvényében)			

2017. május 20-tól június 20-ig történő átutalással:

6személyes faházban, vagy			
2 vagy 3 ágyas szállodai szobákban:	73.000 Ft/ fő	vagy	235 Euro/fő
1 ágyas szállodai szobában:	85.000 Ft/fő	vagy	275 Euro/fő
(a férőhelyek függvényében)			

Átutalás:

A részvételi díjat az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Egyesület
OTP Bank NyRt-nél (H-1052 Budapest, Deák Ferenc utca 7-9) vezetett
1170 5008 2009 5785 0000 0000 számú bankszámlájára kérjük átutalni

Nemzetközi utalás esetén kérjük megadni:

IBAN: HU66 1170 5008 2009 5785 0000 0000 BIC (SWIFT) kód: OTPVHUHB

Az átutalás közlemény rovatában kérjük a „nyári egyetem egyéb hozzájárulás” szöveget feltüntetni!

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság ebben az évben is pályázatot hirdet a Hallgatók Fórumán elhangzó kiselőadások tartására, melyre a nyári egyetem témájához kapcsolódó 8-10 perces kiselőadásokkal lehet pályázni. A beérkezett pályázatokat az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság elnöksége bírálja el és választja ki, figyelembe véve a beérkezés sorrendet is.

A 48. „Román András” Műemlékvédelmi Nyári egyetem Jelentkezési lapja letölthető a következő oldalról: <http://www.icomos.hu/www.icomos/ramnye/2018/>

Az előzetes program letölthető:

<http://www.icomos.hu/data/documents/documents/c/c/a/ca7b0fb7e0fb081df6ce5443d706991.pdf>

Kérjük a megjelölt határidők figyelembevételével a hozzájárulás összegének átutalását, és a jelentkezési lap visszaküldését az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Titkárságra e-mail-ben: secretariat@icomos.hu





FELHÍVÁS



A Műemléki Világnapon hirdette meg a társadalmi és örökségvédelmi ügyekért, valamint kiemelt kulturális beruházásokért felelős helyettes államtitkár a „NE MENJ EL MELLETTÉ!” című pályázatot általános és középiskolás diákok számára.

A Kulturális Örökség Napjai programsorozatába tartozó ifjúsági akció célja, hogy a fiatalok mindent megtudjanak a településük számukra legkedvesebb épületéről, és az Európai Unió megalakításának évfordulója hetében, május 7-e és 13-a között ünnepséget szervezzenek, ahol tudásukat és élményeiket bemutatják a település lakosságának és a helyi médiának. A jelentkezések zajlanak, reméljük, sokan rugaszkodnak neki a feladatnak.

A pályázati felhívás itt található:

<http://www.kormany.hu/hu/miniszterelnokseg/kulturalis-oroksegvedelemert-es-kiemelt-kulturalis-beruhazasokert-felelos-allamtitkar/hirek/palyazat-a-kulturalis-orokseg-europai-eve-alkalmabol-altalanos-es-kozepiskolas-diakok-szamara>

Pályázók köre: 7-10 éves, 10-14 éves és 14-18 éves tanulók, tanulói közösségek

A pályázaton való részvétel feltétele: Jelentkezés az oroksegeve@me.gov.hu e-mail címen, feltüntetve a pályázók körét, életkorát, a kiválasztott épületet, valamint a helyi közösségnek szervezendő bemutató tervezett időpontját.

Jelentkezési határidő: **2018. május 2.**

A pályázati cél megvalósításának időtartama: **2018. május 7. – 2018. május 13.**

A pályázat kiírója az első három helyezettet e-mailben értesíti, majd az eredményt a <https://koe2018.kormany.hu/> weboldalon teszi közzé, 2018. szeptember 14-ét követően. A beszámoló beküldésének határideje: **2018. június 15.**

Kérjük tagjainkat, segítsék a hozzájuk forduló diákokat a sikeres munkában!



ICOMOS Híradó,
a Magyar Nemzeti Bizottság közleményei
Szerkesztőség: H-1113 Budapest, Daróczi út 1-3
Telefon: +36/1/2254966
E-mail: secretariat@icomos.hu
Honlap: www.icomos.hu
Kiadja az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága
Felelős kiadó: Dr. Fejérdy Tamás DLA
Szerkesztő: Keller Annamária
HU ISSN 2062-4964 (Nyomtatott)
HU ISSN 2062-4972 (Online)

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság egyéni és jogi tagságával járó előnyök:
- informáltság a műemlékvédelem hazai és nemzetközi híreiről, eseményeiről, pályázatairól, ösztöndíjairól, stb.
- az ICOMOS elektronikus körlevelek, az ICOMOS honlap (www.icomos.hu), az ICOMOS Híradó és az ICOMOS News/Nouvelles ICOMOS révén
- ingyenes belépésre jogosító tagsági kártya a világ legtöbb múzeumába, műemlékébe, romterületére
- az UNESCO/ICOMOS Dokumentációs Központjának szabad használata